



REPUBLIKA SLOVENIJA
DRŽAVNI SVET

Številka: 101-04/14-5/ EPA 187-VII
Ljubljana, 22. 12. 2014

Gospod
dr. Milan Brglez
predsednik
Državnega zbora Republike Slovenije

Državni svet Republike Slovenije je na 12. izredni seji 22. 12. 2014, ob obravnavi Zakona o spremembah in dopolnitvah Zakona o zaposlitveni rehabilitaciji in zaposlovanju invalidov (ZZRZI-D), ki ga je Državni zbor sprejel na 3. redni seji 16. 12. 2014, na podlagi tretje alineje prvega odstavka 97. člena Ustave Republike Slovenije (Uradni list RS, št. 33/91-I, 42/97, 66/2000, 24/03, 69/04, 68/06 in 47/2013), sprejel

Z A H T E V O,

da Državni zbor Republike Slovenije ponovno odloča o Zakonu o spremembah in dopolnitvah Zakona o zaposlitveni rehabilitaciji in zaposlovanju invalidov (ZZRZI-D).

Obrazložitev:

Državni zbor Republike Slovenije je na 3. redni seji dne 16. 12. 2014 sprejel Zakon o spremembah in dopolnitvah Zakona o zaposlitveni rehabilitaciji in zaposlovanju invalidov (ZZRZI-D), in sicer po nujnem postopku.

Vlada Republike Slovenije kot predlagateljica zakona ni dala prepričljive utemeljitve, ki bi dokazovala tako nujnost postopka kakor tudi predvideni finančni učinek ukrepa z vidika uravnoteženja proračuna za leto 2015.

Osnovna težava pri obravnavi tega zakona je v tem, da je v celoti podrejen uveljavitvi fiskalnega ukrepa, ki se odraža v drugem odstavku 7. člena novele, ki spreminja dosednji 74. člen Zakona o zaposlitveni rehabilitaciji in zaposlovanju invalidov. Gre namreč za odvzem dela javnih sredstev invalidskim podjetjem, ki se v njih oblikujejo kot strogo namenska javna sredstva in uporabljajo kot državne pomoči izključno za namene usposabljanja in zaposlovanja invalidov v invalidskih podjetjih pod posebnimi pogoji. V zakonodajnem postopku se ni navedlo niti eno samo dejstvo, ki bi upravičilo nenadno zmanjšanje teh sredstev, še posebej ker se s temi sredstvi ustvarjajo možnosti zaposlovanja invalidov oziroma se omogoča nadaljnji obstoj invalidskih podjetij.

Obrazložitev tega ukrepa je objektivno vsebinsko in formalno zavajajoča, kajti ne drži trditev, da se zmanjšujejo samo ekonomske olajšave za plače neinvalidov. Vsi odstopljeni prispevki, tako invalidov kot neinvalidov, se v invalidskih podjetjih namreč obračunajo kot strošek poslovanja na trgu ter šele za tem izločijo na posebni konto in uporabljajo izključno za namene usposabljanja in zaposlovanja invalidov, kar enotno regulira Uredba Komisije (EU) št. 651/2014 z dne 17. junija 2014 o razglasitvi nekaterih vrst pomoči za združljive z notranjim trgom pri uporabi členov 107 in 108 Pogodbe (UL L št. 187 z dne 26. 6. 2014) z veljavnostjo od 1.7.2014 (v nadaljnjem besedilu: Uredba EU). Kakršnakoli uporaba teh državnih pomoči za plače neinvalidov je nezakonita in sankcionirana.

Upravičevanje ukrepa z obrazložitvijo, da se izenačuje obremenitev plač neinvalidov, ne spremeni dejstva, da ukrep zaradi narave pridobivanja in porabe teh sredstev prizadene celotne razvojne možnosti invalidskega podjetja in njegovo sposobnost za konkurenčno tekmovanje na tržišču.

V kolikor z vidika državnega uravnavanja plačne politike prihaja do nepravilnosti pri poslovanju posameznih invalidskih podjetij, naj pristojni državni organi ustrezno ukrepajo na podlagi obstoječih zakonskih določil, ki jim že sedaj dajejo dovolj pooblastil. Nesmotno in krivično je, da vsa invalidska podjetja nimajo enakih pogojev za gospodarjenje in da se nepregledno bolj obremenjujejo tista invalidska podjetja, ki delujejo na višji tehnološki ravni in dosegajo večjo dodano vrednost.

Od celotnega predvidenega paketa vladnih ukrepov na področju gospodarstva, je sprejeti ukrep v zvezi z invalidskimi podjetji najbolj daljnosežen in obenem tudi najbolj v nasprotju z osnovnim namenom – razbremenitvijo gospodarstva. Načelno vprašanje je tudi to, zakaj se je fiskalni ukrep za leto 2015 spremenil v trajni ukrep.

Sprejeti zakon je problematičen tudi zato, ker ne povzema vseh pozitivnih sprememb, ki so bile uveljavljene z Uredbo EU.

Invalidska podjetja so objektivno sestavni del socialne ekonomije, ki je podprta s sistemskimi ukrepi tudi v okviru EU, zaradi česar apeliramo na Vlado Republike Slovenije, naj brez ustreznih analiz ne spreminja pogojev gospodarjenja invalidskih podjetij in naj njihov pomen celovito oceni in ovrednoti tudi s stališča gospodarske politike v Sloveniji.

* * *

Za poročevalca na seji Državnega zbora je bil določen državni svetnik Alojz Kovšca.

Mitja Bervar
predsednik